

**Familien Hansen
og krigen**

Hvorfor »Familien Hansen og krigen«?

Ethvert menneskes liv rummer »en historie«, som – samtidig med, at den er særegen – også fortæller noget generelt/alment, f.eks. om en tidsepoke, en befolkningsgruppe, en brydning i samfundets normopfattelse og lignende.

Vi har via vores research til »Familien Hansen og Krigen« erfaret, at mange mennesker er gode fortællere, når de skal beskrive hændelser, som har haft stor betydning for deres liv – hvis de samtidig føler sig trygge og får den fornødne tillid til, at det *de* kan fortælle er væsentligt og interessant.

Når vi finder det vigtigt at beskrive såkaldt »almindelige« menneskers følelser og forsøg på opgør med den tyske besættelsesmagt, er det fordi, det kan give os – der ikke selv har oplevet krigen – en dybere forståelse af det enkelte menneskes tanker og handlinger – på en helt anden og langt stærkere måde end generelle beskrivelser af besættelsen formår.

Faktisk deltog mange mennesker på lokalplan i modstandsbevægelse af forskellig karakter, folk – der ligesom vores hovedpersoner – satte danskernes frihed så højt, at de turde vove livet, selv om de ikke var »de store helte«.

Vi har med filmen ønsket at medvirke til en øget forståelse af, hvad frihed/ufrihed betyder for det enkelte menneske. Ufriheden findes jo stadig mange steder i verden den dag i dag!

Iben Niegaard og Jimmy Andreasen

"Familien Hansen og krigen"

**Udlejning i Hvidovre : Hvidovre Hovedbibliotek, Kontaktafdelingen
Hvidovrevej 280 , 2650 Hvidovre tlf. 01 780222**

**Øvrige udlejning : DAN - INA FILM
Trekronergade 147 B 2500 Valby tlf 01 166166**

**Salg af film og videokopier (16 mm. + alle eks. videosystemer) :
IN FILM ApS**

Colbjørnsensgade 3, st. th. 1652 Kbh. V tlf. 01 237190

Først tog de
jøderne
og jeg
protesterede
ikke
for jeg var
ikke jøde
så tog de
kommu-
nisterne
og jeg
protesterede
ikke
for jeg var
ikke
kommunist
så tog de
fagforenings-
folkene
og jeg
protesterede
ikke
for jeg var
ikke
fagforenings-
mand
så hentede
de mig
og der var
ingen tilbage
der kunne
protestere

Pastor Martin Niemöller

FAMILIEN HANSEN OG KRIGEN

En film af
Jimmy Andreasen og Iben Niegaard

Medvirkende:
Agnethe Hansen, Leif Hansen, Lizzi Sørensen og Freddy Olsen

Kamera:
Jimmy Andreasen

Tone:
Peter Henriksen

Interview:
Iben Niegaard

Klip:
Iben Niegaard og Jimmy Andreasen

Mix:
Jørgen Kastrup

Filmen er produceret af In film aps for Hvidovre Kommune med støtte fra DEM- skurvogne og mobilpavilloner A/S Pfizer og Brødrene Vestergaard

Copyright 1987 In film aps.

Tak til alle de mennesker – som velvilligt har åbnet deres døre for os og brugt tid til at tale med os – foruden hvis hjælp filmen ikke kunne være blevet til.

FORSIDEFOTO: Agnethe og Gunnar Hansen, Sydkærsvej, Hvidovre.

OM FILMEN

Af Jimmy Andreasen og Iben Niegaard

Natten mellem den 2. og 3. februar 1945 gennemførte tyskerne en razzia i Hvidovre – med det formål at arrestere et større antal medlemmer af en af de lokale modstandsgrupper, som siden slutningen af 1943 havde arbejdet aktivt mod den tyske okkupation.

Modstandsgruppen opstod i familien Hansens hjem, som en naturlig forlængelse af en kommunistisk studiegruppe – en såkaldt »læsegruppe«. Den arbejdede med alle former for illegal virksomhed og hele familien Hansen fik – efterhånden som arbejdet skred frem – en rolle i modstandskampen.

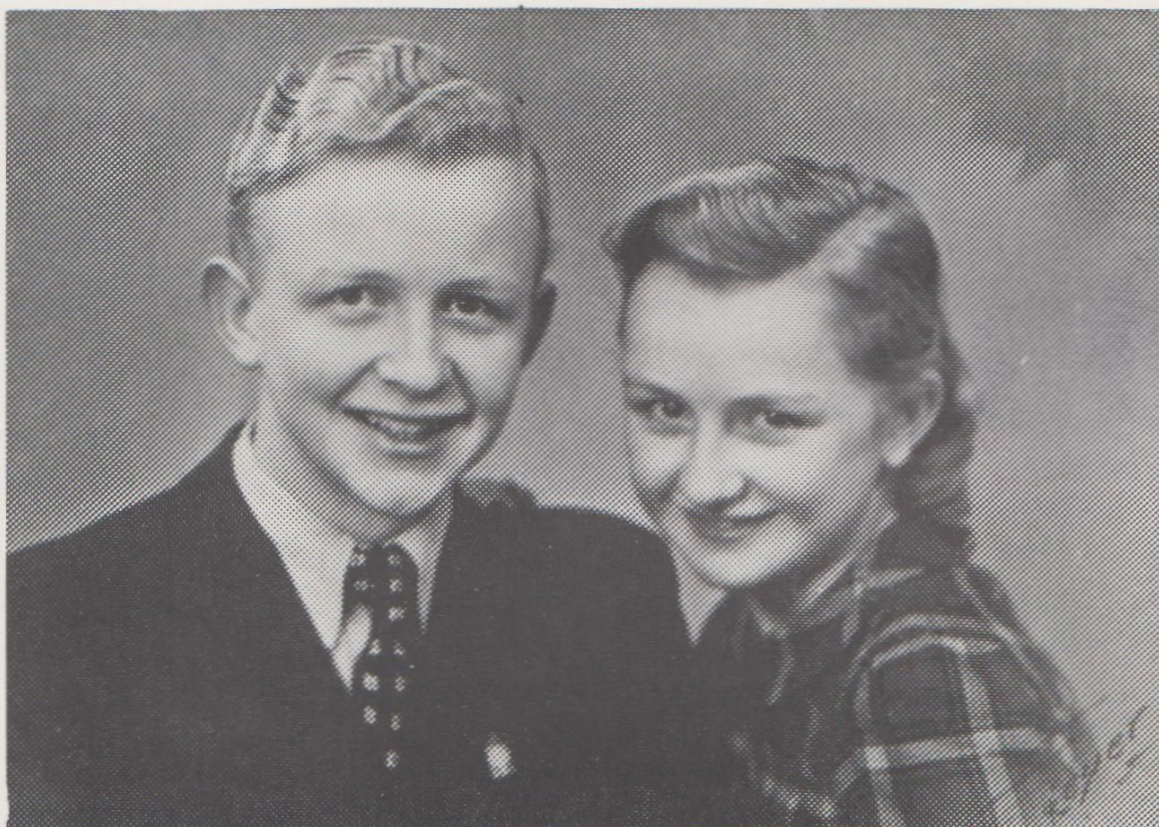
Familien bestod af:

- moderen, fabrikarbejderske Agnethe Hansen: deltog i trykning og distribution af illegale blade,
- faderen, bryggeriarbejder Gunnar Hansen: var med til at forberede aktioner og deltog i våbendemonstrationer,
- sønnen Leif, 19-årig typograflærling: var involveret i sabotageaktioner og likvideringer,
- datteren Lizzi, 14 år og i bogbinderlære: hjalp til med bladdistribution og sørgede for forplejning.

Endvidere havde lederen af gruppen Freddy Olsen en central placering i begivenhederne.

De ovennævnte er – bortset fra afdøde Gunnar Hansen – filmens fortællende personer. Hverisær beretter de om deres arbejde, om baggrunden for at de deltog, og om hvilke tanker de gjorde sig fra de aktivt gik ind i modstandskampen og frem til befrielsen.

Natten mellem den 2. og 3. februar 1945 blev familien Hansen og flere andre af gruppens medlemmer arresteret. I tiden umiddelbart op til denne dag havde der været flere razziaer i omegnen og gruppen var klar over, at den var i fare. Det illegale trykkeri var blevet flyttet fra familiens villa – og det samme gjaldt husets våbenlager og øvrige beviser på illegalt arbejde.

Leif og Lizzi 1944

Der sker imidlertid om eftermiddagen den 2. februar det, at to unge mænd dukker op hos Agnethe Hansen. De beder hende opbevare en sæk med våben og som så ofte før indvilliger hun uden spørgsmål.

Da familien senere på aftenen er samlet (incl. en kammerat til sønnen Leif) banker en influenzasyg Freddy Olsen på døren og beder om logi for natten. Han er »under jorden« og Gestapo har udlovet en dusør for hans pågribelse.

Ved 23-tiden – da alle på nær Leif og kammeraten er gået i seng – omringes huset af Gestapo. Våbnene bliver fundet, hele familien og Leif's kammerat bliver arresteret. Kun den syge Freddy Olsen når at flygte gennem et kældervindue.

De arresterede bringes til de ventende vogne og razziaen fortsætter gennem Hvidovre. Et af gruppens øvrige medlemmer – Børge Kruse – arresteres og det illegale trykkeri opdages.

Mens razziaen står på cykler Freddy Olsen gennem byen for at forsøge at advare de øvrige gruppemedlemmer.

Gestapos næste stop er ved et stærkt eftersøgt medlem – Otto From Petersen. Han er taget hjem på besøg, da det er hans kones fødselsdag.

Lizzi, Agnethe og Leif Hansen 1987

Otto From Petersen forsøger at skyde sig fri af tyskerne, men bliver dræbt.

Vognene fortsætter til politigården, hvor de pågrebne tages i forhør:

- Leif Hansen dømmes til døden og overføres til Vestre Fængsel.
- Gunnar Hansen overføres til Frøslevlejren.
- Agnethe havner på Vestres kvindegang sammen med andre modstandskvinder.
- Lizzi sidder sammen med en yngre kvinde - Solveig - som hun knytter sig stærkt til som erstatning for forældrene. Da Solveig ikke vender tilbage fra afhøring på Shell-huset, vedbliver Lizzi stædigt med at forlange mad til sin cellekammerat.

Eksekveringen af dødsdommen over Leif lader vente på sig - formodentlig fordi hans papirer er brændt under bombardementet af Shell-huset.

Den 5. maj 1945 løslades Lizzi og hendes mor fra Vestre Fængsel om formiddagen og Leif fra Politigården, hvor han har siddet til afhøring de sidste uger inden befrielsen. Først efter nogle dage - da Gunnar Hansen kommer tilbage fra Frøslevlejren - genforenes hele familien.

Nationalmuseet

12.AFDELING

Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-1945

Dato 3. juni 1987

Journal nr.

Angående filmen "Familien Hansen og krigen."

Filmen "Familien Hansen og krigen" er en stærk og umiddelbart forståelig fortælling om en lille familie, der rammes af tysk arrestation under oprulningen af en illegal gruppe i Hvidovre.

Styrken kommer med filmens konsekvente fastholdelse af den personlige oplevelse som fortællingens grundlag.

Familiens medlemmer fortæller til kameraet, som ubevægeligt fastholder dem i brystbillede uden at dokumentarfilmsklip eller tilsat lyd får lov at lede opmærksomheden bort fra den fortællende.

Det er formodentlig en tålmodig interviewing og klipning, der holder førstehåndsoplevelsen i centrum, således at det er det selvoplevede og det iagttagne, der bærer fortællingen til forskel fra hvad der så ofte er tilfældet: at erindringsstoffet gerne vil forklare generelle begivenheder.

Der er mange detaljer, som gør et autentisk indtryk, således datterens udsagn om, at hun endnu næsten kan mærke, hvordan den besvimeede faders hoved følte mod hendes ryg, da de sad som arrestanter i Gestapos bil, og det ejendommelige ved at se ud gennem bilruden på hverdagslivet, som ingen notits tog af dem, mens de kørte mod deres usikre skæbne - i øvrigt en erindring også andre arrestanter kan berette om; og ligeledes moderens erindring om, hvor svært det faktisk er at stå med hænderne hævet over hovedet i længere tid og følelsen af tomhed ved befrielsen - igen en erfaring familiemedlemmerne ikke er ene om at have gjort.

I det hele taget er også udvalget af interviewpersoner meget heldigt. Det er sjældent vi hører om kvinder som en integreret del af modstandsarbejdet, og når det som her tilmed drejer sig om en familie får fortællingen som nævnt en forståelighed, der giver filmen gode pædagogiske kvaliteter overfor et yngre publikum, som i dag kan have vanskeligheder med at genkende besættelsens problemer, når de rejses i en mere traditionel form.

Churchillparken   Telefon
1263 København K   01-13 77 14

Esben Kjeldbæk
Esben Kjeldbæk
museumsleder

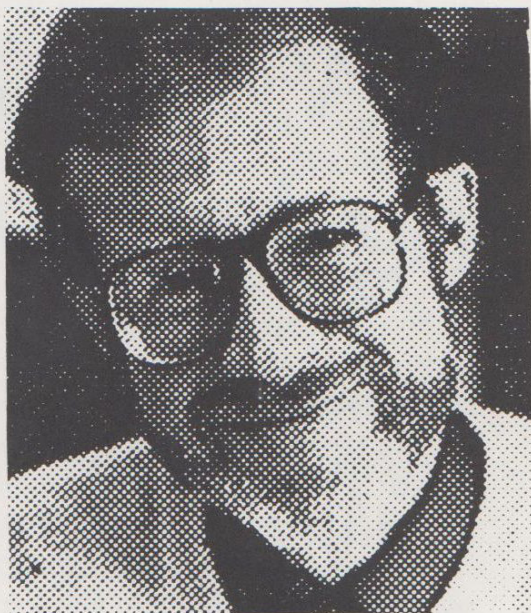
TV I AFTES

Ordet på skærmen

»..... minireportage brugte — spildte? — en hel del tid på at zoome rundt i det københavnske havnemiljø ved Islands Brygge. Det er det, TV næsten ikke kan lade være med: at forsluge sig på billeder.

Og det giver mig så stikordet til at hoppe fra denne fredag aften tilbage til et program i mandags, som ikke kunne anmeldes inden for avisens dead-line: det fantastiske portræt af familien Hansen og deres skæbne i besættelsestidens sidste måneder.

Der var kun én slags billeder i det familieportræt: billeder af de overlevende, som de så ud i dag. De døde spillede en rolle, men vi så dem aldrig. Det kom de ikke til at fylde mindre af.

Anders Bodelsen

TVs presseafdeling havde udsendt et billede af Leif og Lizzie Hansen som helt unge, ca. i 1945. Det billede længtes man vel nok efter i udsendelsen, men fik det ikke. På en sær måde blev det de billeder, man ikke fik, som øgede og øgede ens opmærksomhed. Det talte ord på nutidsniveauet var portrættets eneste virkemiddel. Og jeg kan næste ikke huske, at jeg har set — med streg under netop set — så oplysende og bevægende et program i dansk TV.

POLITIKEN 29. 8. 1987

TV uden rabalder og hastværk

*Hvordan en TV-
udsendelse får
kvalitet*

Af Tue Steen
Müller

filmkonsulent

POLITIKENS Anders Bodelsen havde for nylig en TV-anmeldelse, hvor han ikke blot sædvanen tro omtalte gårsdagens udsendelser, men helt forfriskende vendte tilbage til en oplevelse, han havde haft ved skærmen før. Det drejede sig om Familien Hansen og Kriegen, en kortfilm om en ganske almindelig dansk families erindring om kampen mod tyskerne, som den havde følt den på kroppen derude i Hvidovre, hvor den

boede. Et fantastisk portræt, som Bodelsen skriver, som fortæller sin historie ved i al enkelhed at lade de interviewede fortælle til kameraet uden at spørgsmålene høres. Vel at mærke på en måde så den *samlede* fortælling bliver til billeder i hovedet på TV-seeren uden at der vises en eneste optagelse fra den tid, som filmen omhandler. Det var en film, som rullede over skærmen. Det tænker vi måske ikke alle over, når TV-apparatet kører, men der er (desværre) ofte en himmelråbende kvalitetsforskel på de programmer, som TV selv står for, og så film, som købes til udsendelse. TVs folk er ikke ringere end filmfolkene uden for DR, men betingelserne og udgangspunktet er anderledes. Denne film ligefrem strålede af at være gennem-

tænkt og vel-researchet fra en filmisk synsvinkel. Her var brugt masser af tid og her var der lagt vægt på at lade publikum på den anden side af skærmen få en oplevelse på grundlag af en artistisk gennemarbejdet sammenklipping af samtalerne.

DISSE tidsmæssige rammer og denne kunstneriske indfaldsvinkel præger ikke generelt et TV-program. Jeg vil vove den påstand, at havde det været journalister, der havde lavet dette program til DR, så havde det set helt anderledes ud. Der hav-

de været en speaker, der havde ført os gennem historien og der havde været klip fra samtidens filmoptagelser. Det var sikkert blevet til en interessant udsendelse, men ikke til en oplysende og bevægende oplevelse, som Bodelsen præcist skriver.

Jimmy Andreasens og Iben Niegårds fine film er et eksempel på godt TV uden rabalder, store armbevægelser og undervurdering af publikums evne til at digte med. Det handler om tid og respekt for emnet og om talent for at fortælle i ord og billeder.

Jyllandsposten 11. 8. 1987

TV-mening

Ved
Knud Holst

Men det var ikke det lille format, der kom frem i den ellers stilfærdige og fremragende udsendelse "Familien Hansen og krigen". Man sagde, det var stilfærdigt. Men det var

stærkt, menneskeligt fint og fjernsyn, så det baskede. Budskabet stod rent: gør modstand for menneskets skyld og landets. Stille og roligt og uden bagtanker. Hvad det koster, snakker vi om siden. Som udsendelse var det helt, som det skal være. Fremragende portrætter af mennesker, fremragende samtaler og fremragende belysning af det lille format i det store.

Det var en juvel i en grusbunke.